

Informatienota raad – openbaar

Onderwerp	Verwerving essentiële functies in de Jeugdzorg
Zaakdossier	Z/24/042874 - D/24/151698
Portefeuillehouder	Wethouder B. Elbers
Raadsprogramma	2. Verbindende en versterkende sociale aanpak
Datum collegebesluit	3 september 2024

Opsteller	Alma Frederiks	E-mail	alma.frederiks@doesburg.nl
Team	Samenleving	Telefoonnummer	(0313) 48 13 59

Kennis nemen van

Het kennis nemen van het document Gelderse inkoop van Essentiële Functies Jeugdhulp voor kinderen en jongeren met de meest complexe zorgvragen.

Inleiding

De gemeenten binnen de G7 jeugdhulpregio's zijn halverwege 2022 gestart met de voorbereidingen voor de bovenregionale verwerving van essentiële functies in de jeugdzorg. Essentiële functies zijn schaarse hoog specialistische jeugdhulp voorzieningen bijvoorbeeld gesloten verblijfsvoorzieningen. Hierin is actief de samenwerking gezocht met de jeugdhulpaanbieders die deze zorg kunnen leveren. Het inkopen van deze essentiële functies betreft een intensief traject, met uitdagingen en doorbraken, vanuit de gedeelde insteek om het goede te doen voor de kinderen die dit zo hard nodig hebben. Het samen in partnerschap inkopen en uitvoeren van de essentiële functies brengt scherpte aan in de gesprekken en de uitwerking en helpt het doel voor ogen te houden: 'samen betere zorg organiseren'. De inkoopprocedure loopt in de kwartalen 3 en 4 van 2024 en de contracten zullen ingaan per 2025.

Samenvatting

Essentiële Functies (EF)

Hoewel veel kinderen passende en kwalitatief goede jeugdzorg ontvangen, zijn er ook nog steeds kinderen met een (complexe) zorgvraag die vastlopen in het systeem van jeugdzorg. Voor deze kinderen en gezinnen lukt het nog onvoldoende om passende zorg te organiseren of alleen ver weg van huis. Geen enkele zorgaanbieder kan de benodigde zorg op dat moment alleen, of in regionale samenwerking organiseren, of heeft alle benodigde expertise beschikbaar. En als de expertise wel beschikbaar is, verplaatsen we het kind daar naartoe. Met soms vele opeenvolgende overplaatsingen als gevolg. Als aanbieders expertise bij elkaar willen brengen, dan staan (financiële) schotten en andere bezwaren zoals verantwoordelijkheden en vertrouwen in de weg. Dat willen we in Gelderland met dit traject anders gaan doen. We gaan de schaarse, hoog-specialistische jeugdzorg die we niet regionaal of via het landelijke contract beschikbaar hebben (en die we definiëren als essentiële functies) anders, beter en op bovenregionaal (provincie) niveau organiseren. Partijen verplichten zich zorg te bieden op alle problematieken en kunnen kinderen niet weigeren. Dit betekent simpel gezegd: 'er valt geen kind meer tussen wal en schip, we zeggen

geen nee, kinderen worden niet onvrijwillig verplaatst en we zetten alles-op-alles om dit kind een perspectief te bieden.' Bij de inkoop nemen we in ogenschouw dat aanbieders in de samenwerking met de regio's ook ontwikkelruimte nodig hebben om toe te groeien naar de juiste oplossingen: verblijfsplaatsen, interventies en behandelingen.

Bovenregionale samenwerking: gezamenlijke inkoop G7 niveau

Zoals gezegd is voor de essentiële functies bovenregionale samenwerking nodig. De 7 Gelderse jeugdhulpregio's (56 gemeenten), aangeduid als G7, kopen de essentiële functies gezamenlijk in en blijven ook na het inkooptraject samenwerken om de doelen te bereiken. Het uitgangspunt blijft dat alles wat de regio's regionaal kunnen doen, ook op regionaal niveau wordt opgepakt. Maar voor een beperkt aantal complexe zorgvragen (waar op regionaal niveau onvoldoende schaalgrootte is om de daarvoor gevraagde hoog specialistische kennis en specifieke zorg te waarborgen), organiseren de regio's in de bovenregionale samenwerking de beschikbaarheid hiervan. Verder faciliteren de regio's dat zorgaanbieders daadwerkelijk bovenregionaal met elkaar kunnen samenwerken rondom een kind.

Welke zorgvormen vallen onder de Essentiële Functies (EF)?

- Verblifsvoorzieningen

1. JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp voor jeugdigen die een risico vormen voor zichzelf of de omgeving)
2. Driemilieusvoorzieningen (voorziening waar verblijf, behandeling en onderwijs worden gecombineerd)
3. Onvoorwaardelijk wonen (kleinschalige specialistische woonvoorziening waar jongeren met nabijheid van hulpverleners onvoorwaardelijk kunnen blijven wonen)
4. Gezinsopname
5. Verslavingsproblematiek (klinische opname)

Deze voorzieningen worden nu nog door de 7 Gelderse jeugdzorgregio's op regionaal niveau ingekocht. In geval voor JeugdzorgPlus wordt met de inkoop van EF nu aanvullend door de G7 beschikbaarheidsfinanciering voor de twee betrokken zorgaanbieders (Pluryn en Pactum) geregeld.

Voor de opdracht EF is de samenwerking tussen zorgaanbieders uit de sectoren Jeugd- en opvoedhulp (J&O) Licht verstandelijke beperking (LVB), Jeugd-geestelijke gezondheidszorg (jGGZ), Verslavingszorg en Forensische zorg (hulp in kader van strafrecht) belangrijk.

We verwerven daarom aanvullend op bovenregionaal niveau twee nieuwe diensten die in samenhang moeten worden geleverd:

- Mobiele brigade

De mobiele brigade is een ambulant team dat actieve consultatieve diensten verleent, om verblijf of een onvrijwillige doorplaatsing te voorkomen, dan wel de stagnatie die soms ontstaat rondom uitstroom uit de essentiële functies te verminderen.

- Integrale hoog-specialistische zorg tijdens een verblijfsvoorziening

Integrale hoog-specialistische zorg is een “totaalpakket” van zorg met verblijf voor de kinderen die in aanmerking komen voor de EF. Dat betekent dat het verblijf waar nodig op maat aangevuld is met ambulante expertise en kennis van aanbieders uit het samenwerkingsverband, zodat zij gezamenlijk de passende zorg kunnen bieden. De samenwerkende aanbieders hebben de hoog-specialistische kennis en ervaring die benodigd is voor het vormgeven van hoog-specialistisch verblijf. De samenwerkende aanbieders zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het leveren van de twee diensten in het geheel, het betreft een integrale opdracht.

De kosten voor de mobiele brigade en de kosten voor leren en ontwikkelen zijn kosten die door de nieuwe systematiek jaarlijks extra betaald moeten worden. Dit komt neer op ongeveer €6.000,- per jaar voor de gemeente Doesburg.

Voor de bekostiging van de verblijfszorg geldt een hele nieuw werkwijze, zowel inhoudelijk als financieel. De gemeente Doesburg heeft momenteel één kind in zorg zitten die per 2025 onder de essentiële functies zal vallen (onvoorwaardelijk wonen). Voor dit kind zullen de verblijfskosten naar verwachting in 2025 niet significant stijgen t.o.v. 2024 (los van indexatie). De verblijfskosten voor dit kind liggen rond de €600 per etmaal, ook als we het product omzetten naar het nieuwe product per 2025 van de essentiële functies (onvoorwaardelijk wonen). Om te berekenen wat de financiële gevolgen zijn voor de integrale zorg kunnen we niet één-op-één alleen een ander verblijfstarief in de berekening opnemen omdat de systematiek inhoudelijk ook sterk wijzigt en we daarnaast ook een beschikbaarheidsfinanciering afspreken. De kosten voor de essentiële functies hangen daarnaast af van de mate waarin de gemeente sturing geeft aan de indicatiestelling (zoals eventuele ‘stapeling’) en hoe de regio haar zorglandschap heeft ingericht. Tot slot: doordat de gemeente Doesburg zo’n klein volume aan cliënten in de essentiële functies heeft zitten, zal één kind meer of minder in deze vormen van zorg direct een groot financieel effect op de totale uitgaven hebben.

Consequenties

1. De regio’s werken allereerst samen op de EF omdat de zorg voor jeugdigen (en hun ouders) met hoog-complexe specialistische zorgvragen beter moet.

- Door het integreren van de verschillende domeinen waar kinderen met deze complexe problematiek mee kampen, verbeteren we de zorg voor deze kinderen. Kinderen worden beter geholpen, er is meer kans op vermindering van de problematiek en uitstroom uit deze verblijfsfuncties (bijvoorbeeld naar andere verblijfsfuncties in de eigen regio);
- We maken afspraken over beschikbaarheid voor een deel van deze zorg om de tijdige inzet van deze zorg te kunnen garanderen;
- We maken afspraken over de verdere ontwikkeling van deze zorg, monitoren dit en sturen hierop;
- We verminderen als doelstelling de instroom in JeugdzorgPlus met 10 procent per jaar.

2. De regio’s werken samen op de EF omdat we een gezamenlijk belang hebben dat niet afzonderlijk te organiseren is (noodzakelijk) en we samen sterker staan (meerwaarde). Concreet gaat het om het borgen van de beschikbaarheid, kwaliteit, betaalbaarheid en transformatie van EF waar elke regio zelf te weinig volume heeft om goed te sturen. Het inkopen van dit soort hoog-

specialistische voorzieningen vergt expertise en er zijn schaalvoordelen en kennisvoordelen als we dit gezamenlijk oppakken.

3. De bovenregionale samenwerking neemt regio's werk uit handen.

4. Bovenregionaal samenwerken zorgt voor efficiëntie in de contractering van de EF, maar ook voor een krachtigere positie richting zorgaanbieders. Hoewel de uitvoeringseis is dat de expertise zoveel mogelijk lokaal wordt aangeboden aan de gezinnen en kinderen, ligt de organisatie van de aanbieders voor EF vaak op een hoger schaalniveau, met name op deze specifieke (verblijfs)functies.

5. Er ontstaat ook een krachtigere positie naar het Rijk en de VNG. Vanuit het Rijk wordt gemeenten gevraagd om verblijf kleinschalig in te kopen, instroom te verminderen en inhoudelijk als opdrachtgever aan te sturen op de doorontwikkeling. Met deze opgelegde richting vanuit het Rijk gaan toenemende kosten gepaard. Een sterke lobby voor landelijk regie en frictiekosten is daarvoor noodzakelijk en beter te doen als 7 regio's samen.

Communicatie

Dit is onderdeel van de komende implementatie en zal in Q3 volgen.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Fundament essentiële functies